

TO:

FROM: Ecuații diferențiale - 31.10.2017 - wms

Existența și unicitatea globală a soluțiilorTh. (U.G.) $f(t, x) : D \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ cont. $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$ At. $f(\cdot, \cdot)$ admite U.G. a sol. pe $J \Leftrightarrow f(\cdot, \cdot)$ admite U.L. a sol. pe J Dum: " \Rightarrow " Evident" \Leftarrow " Fie $\varphi_1 : I_1 \rightarrow \mathbb{R}^n$, $\varphi_2 : I_2 \rightarrow \mathbb{R}^n$ soluții a. r. $\exists t_0 \in I_1 \cap I_2$ a. r. $\varphi_1(t_0) = \varphi_2(t_0)$
 $\Rightarrow \varphi_1|_{I_1 \cap I_2} = \varphi_2|_{I_1 \cap I_2}$ Tehnică generală de globalizare $I^* = \{t \in I_1 \cap I_2; \varphi_1(t) = \varphi_2(t)\} \subset I_1 \cap I_2$ - interval \rightarrow mulțime convexă
mult. convexă = deschisă, închisă, uneori submult. cu ac. proprietățiArăt că a) $I^* \neq \emptyset$
b) I^* închisă
c) I^* deschisă $\Rightarrow I^* = I_1 \cap I_2$ a) $I^* \neq \emptyset$ pt. că $t_0 \in I_1 \cap I_2$ b) $I^* = \{t \in I_1 \cap I_2; \varphi_1(t) = \varphi_2(t)\} = \{t \in I_1 \cap I_2; (\varphi_1 - \varphi_2)(t) = 0\} =$
 $= \{(\varphi_1 - \varphi_2)^{-1}(\{0\})\} \xrightarrow{\text{mult. închisă}} \text{inchișă}$
funct. cont.c) I^* deschisă $t_1 \in I^* \Rightarrow \varphi_1(t_1) = \varphi_2(t_1) \xrightarrow{\text{U.L.}} \exists I_0 \ni t_1$ a. r. $\varphi_1|_{I_0 \cap (I_1 \cap I_2)} = \varphi_2|_{I_0 \cap (I_1 \cap I_2)}$ $\Rightarrow I_0 \cap (I_1 \cap I_2) \subset I^*$ deci I^* deschisăProlungirea soluțiilor. Soluții maximeDef: a) $\varphi_1 : I_1 \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ s.m. prelungire a funcției $\varphi_2 : I_2 \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ dacă $I_1 \supset I_2$ și
 $\varphi_1|_{I_2} = \varphi_2(\cdot)$; mat. $\varphi_1(\cdot) \not\supset \varphi_2(\cdot)$ b) $\varphi_1(\cdot) : (a_1, b_1) \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ s.m. prelungire la dreapta a lui $\varphi_2(\cdot) : (a, b_2) \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$
dacă $b_2 < b_1$ și $\varphi_1(\cdot)|_{(a, b_2)} = \varphi_2(\cdot)$ mat. $\varphi_1(\cdot) \not\supset \varphi_2(\cdot)$ c) $\varphi_1(\cdot) : (a_1, b) \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ s.m. prelungire la st. a lui $\varphi_2(\cdot) : (a_2, b) \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$
dacă $a_1 < a_2$ și $\varphi_1(\cdot)|_{(a_2, b)} = \varphi_2(\cdot)$ mat. $\varphi_1(\cdot) \not\supset \varphi_2(\cdot)$

Prop: Fie $f(t, x) : D \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$

Sf: $\{ \varphi(\cdot) : I \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n \mid \varphi(\cdot) \text{ sol. a ec. } \frac{dx}{dt} = f(t, x) \}$

Atunci $(Sf, \varphi), (Sf, \varphi_1), (Sf, \varphi_2)$ sunt mult. ordonate

Dem: Ex!

Def: $\varphi(\cdot) \in Sf$ o.n. sol. maximală dacă este un element maximal (Sf, φ) (= sol. saturată)

Teorema asupra Prolungirii soluțiilor

Fie $f(t, x) : D = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ cont. $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$

Fie $\varphi(\cdot) : (a, b) \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ soluție

Atunci:

- φ admite o prolongare strictă la dr. ~~da~~ $\Leftrightarrow b < +\infty, \exists t_0 \in (a, b) \exists D_0 \subset D$ compactă a.n. $(t, \varphi(t)) \in D_0 \forall t \in (t_0, b)$
- $\varphi(\cdot)$ admite o prolongare strictă la st. $\Leftrightarrow a > -\infty, \exists t_0 \in (a, b), \exists D_0 \subset D$ compactă a.n. $(t, \varphi(t)) \in D_0 \forall t \in (a, t_0]$

Dem: 1. (2) analog

" \Rightarrow " $\varphi(\cdot)$ admite o prolongare str. la dreapta $\Rightarrow \exists \varphi_1(\cdot) : (a_1, b_1) \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol.

$b < b_1, \varphi(\cdot) \neq \varphi_1(\cdot) \dots$

$D_0 := \{ (t, \varphi_1(t)) \mid t \in [t_0, b] \} \subset D$ ($\varphi_1(\cdot)$ cont.)

$t \in [t_0, b)$ $(t, \varphi(t)) = (t, \varphi_1(t)) \in D_0$ OK

" \Leftarrow " Planul: 1. $\exists \lim_{\substack{t \rightarrow b \\ t \in b}} \varphi(t) =: \zeta$

2. Aplicăm Th. Peano în $(b, \zeta) \Rightarrow \exists \varphi_0(\cdot) : [b-a, b+a] \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. a pb. $c(t, b, \zeta)$

3. $\varphi_1(t) := \begin{cases} \varphi(t) & t \in (a, b) \\ \varphi_0(t) & t \in [b, b+a] \end{cases}$

$\varphi_1(\cdot) \neq \varphi(\cdot)$

TO:

FROM:

1. Criteriul lui Cauchy

$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta \varepsilon > 0$ a. n. $\forall t', t'' \in [b - \delta \varepsilon, b]$ $\| \varphi(t') - \varphi(t'') \| < \varepsilon \Rightarrow \exists \lim_{t \rightarrow b} \varphi(t)$
 $\varphi(\cdot)$ sol. \Rightarrow ecuația integrală asociată $\varphi(t) = \varphi(t_0) + \int_{t_0}^t f(s, \varphi(s)) ds \quad \forall t, t_0 \in (a, b)$

$$\varphi(t') = \varphi(t_0) + \int_{t_0}^{t'} f(s, \varphi(s)) ds$$

$$\varphi(t'') = \varphi(t_0) + \int_{t_0}^{t''} f(s, \varphi(s)) ds$$

$$\| \varphi(t') - \varphi(t'') \| = \left\| \int_{t''}^{t'} f(s, \varphi(s)) ds \right\| < \int_{t''}^{t'} \| f(s, \varphi(s)) \| ds \leq K |t' - t''|$$

$$K := \max_{(t,x) \in D_0} \| f(t, x) \| \quad (\delta \varepsilon = \frac{\varepsilon}{K})$$

3. $\varphi_1(\cdot)$ Soluție

$$\varphi_1(t) := \begin{cases} \varphi(t) & t \in (a, b) \\ \varphi_0(t) & t \in [b, b + \alpha] \end{cases}$$

$$\varphi'_{1,d}(b) = \lim_{\substack{t \rightarrow b \\ t < b}} \frac{\varphi_1(t) - \varphi_1(b)}{t - b} = \lim_{\substack{t \rightarrow b \\ t < b}} \frac{\varphi(t) - \varphi(b)}{t - b} \stackrel{CH}{=} \lim_{\substack{t \rightarrow b \\ t < b}} \varphi'(t) = \lim_{\substack{t \rightarrow b \\ t < b}} f(t, \varphi(t)) =$$

$$= f(b, \varphi(b)) = f(b, \varphi_1(b)) = \varphi'_{0,d}(b) = \varphi'_{1,d}(b)$$

Th. (Existența soluțiilor maximale)

Fie $f(\cdot, \cdot) : D \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ cont. $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$

At $\forall \varphi(\cdot) \in S_f$ $\exists \varphi_1(\cdot) \in S_f$ sol. maximală $\varphi_1(\cdot) \succ \varphi(\cdot)$

Dem: Fie $\varphi(\cdot) \in S_f$

$$S_{f,\varphi} = \{ \psi(\cdot) : \psi(\cdot) \in S_f, \psi(\cdot) \succ \varphi(\cdot) \} \neq \emptyset \quad (\varphi(\cdot) \in S_{f,\varphi})$$

Lemma lui Zorn

$\forall D \in S_{f,\varphi}$ total ordonată admite un majorant $\Rightarrow \exists \varphi_1(\cdot) \in S_{f,\varphi}$ element maximal

Fie $D = \{ \varphi_j : j \in J \} \subset S_{f,\varphi}$ total ordonată

$$\forall i, j \in J \text{ sau } \varphi_i(\cdot) \succ \varphi_j(\cdot)$$

$$\text{Fie } I_j = \text{dom. } \varphi_j(\cdot), j \in J$$

$$I^* := \bigcup_{j \in J} I_j \quad \varphi_*(\cdot) : I^* \rightarrow \mathbb{R}^n \quad \varphi_*(t) = \varphi_j(t) \text{ dacă } t \in I_j$$

Analizăm a) I^* interval

b) $\varphi_*(\cdot)$ soluție

a) I^* interval

$$t_1, t_2 \in I^* \Rightarrow [t_1, t_2] \subset I^*$$

$$t \in I^*, i \in \{1, 2\} \Rightarrow \exists j_1, j_2 \in J \text{ a. n. } t \in I_{j_1} = \text{dom. } \varphi_{j_1}(\cdot) \\ t \in I_{j_2} = \text{dom. } \varphi_{j_2}(\cdot)$$

Dacă $\varphi_1(\cdot) \neq \varphi_2(\cdot)$ $I_{j_1} \supset I_{j_2} \Rightarrow t_1, t_2 \in I_{j_1}$ interval $\Rightarrow [t_1, t_2] \subset I_{j_1} \Rightarrow [t_1, t_2] \subset I^*$
 Dacă $\varphi_2(\cdot) \neq \varphi_1(\cdot)$ $I_{j_2} \supset I_{j_1} \Rightarrow t_1, t_2 \in I_{j_2}$ interval $\Rightarrow [t_1, t_2] \subset I_{j_2} \Rightarrow [t_1, t_2] \subset I^*$

b) $\varphi_p(\cdot)$ soluție

~~și~~ $t \in I^+ \Rightarrow \exists j \in J$ a.n. $t \in I_j \Rightarrow \varphi_p(\cdot)|_{I_j} = \varphi_j(\cdot)$

$$\varphi_p'(t) = \varphi'(t)$$

Prop (intervalul de definiție a soluțiilor maxinale)

Fie $f(\cdot, \cdot): D = \bar{D} \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ cont. $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$

Fie $\varphi(\cdot): I \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ $\varphi(\cdot) \in Sf$ soluție maxinală

At. $I \subseteq \mathbb{R}$ interval deschis

Dem: Fie $\varphi(\cdot): I \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. maximală

A.p. că I nu este deschis $\Rightarrow I = [a, b]$ sau $I = (a, b]$ sau $I = [a, b)$

A.p. de exemplu $I = [a, b]$

Apl. Th. Picard în $(b, \varphi(b)) \Rightarrow \exists \varphi_1(\cdot): [b-a, b+a] \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. a probl. Cauchy $(f, b, \varphi(b))$

Fie $\varphi_2(t) = \begin{cases} \varphi(t), & t \in [a, b] \\ \varphi_1(t), & t \in [b, b+a] \end{cases}$

$\varphi_2(\cdot) \neq \varphi(\cdot)$ $\varphi_2(\cdot)$ sol. de $(\varphi(\cdot))$ maximală

Th. (Existența & unicitatea soluțiilor maxinale)

Fie $f(\cdot, \cdot): D = \bar{D} \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ cont. $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$ admite prop. UL pe D

Atunci: 1. $\forall \varphi(\cdot)$ sol. $\in Sf$, $\nexists \varphi_1(\cdot) \in Sf$ maximală $\varphi_1(\cdot) \neq \varphi(\cdot)$

2. $\forall (t_0, x_0) \in D$ $\nexists \varphi_{t_0, x_0}(\cdot): I(t_0, x_0) = (t^-(t_0, x_0), t^+(t_0, x_0)) \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. maximală a pb. Cauchy (f, t_0, x_0)

Dem: 1. Fie $\varphi(\cdot) \in Sf$ Th. existența sol. maximală $\Rightarrow \exists \varphi_1(\cdot): I_1 \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ maximală $\varphi_1(\cdot) \neq \varphi(\cdot)$

A.p. $\exists \varphi_2(\cdot): I_2 \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ maximală $\varphi_2 \neq \varphi(\cdot)$, $\varphi_2(\cdot) \neq \varphi_1(\cdot)$

$I_1 \neq I_2$ ($\varphi_1(\cdot), \varphi_2(\cdot) \neq \varphi(\cdot)$ $\xrightarrow{O.L.}$ $\varphi_1(\cdot)|_{I_1 \cap I_2} = \varphi_2|_{I_1 \cap I_2}$ $I_1 = I_2 \Rightarrow \varphi_1 = \varphi_2$)

TO:

FROM:

$$\text{Fie } \varphi_3(t) = \begin{cases} \varphi_1(t), & t \in I_1 \\ \varphi_2(t), & t \in (I_1 \cup I_2) \setminus I_1 \end{cases}$$

$\varphi_3(\cdot) \neq \varphi_1(\cdot)$ (plungere strictă), $\varphi_3(\cdot)$ maximală

z. Fie $(t_0, x_0) \in \Delta = \Delta^0$, $f(\cdot, \cdot)$ continuă \Rightarrow T. Peano $\Rightarrow \exists \varphi_0(\cdot) : [t_0 - a, t_0 + a] \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. care $\varphi_0(t_0) = x_0$. T. existență sol. maximale $\Rightarrow \exists \varphi_{t_0, x_0} : I(t_0, x_0) \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. maximală
 $\varphi_{t_0, x_0} \neq \varphi_0(\cdot)$ $\varphi_{t_0, x_0}'(t_0) = \varphi_0'(t_0) = x_0$

Prop (Intervalul de definiție al sol. maximale) $I(t_0, x_0) := (t^-(t_0, x_0), t^+(t_0, x_0))$
Unicitatea: Analog în 1.

Existență globală a soluțiilor

Def: $f(\cdot, \cdot) : I \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$, $I \subseteq \mathbb{R}$ interval sau prop. cu DISIPATIVITATE (Δ)
dacă $\exists r > 0$ și $\exists a(\cdot) : I \rightarrow \mathbb{R}_+$ continuă a.î.:

$$| \langle x, f(t, x) \rangle | \leq a(t) \|x\|^2 \quad \forall t \in I, \forall x \in \mathbb{R}^n, \|x\| > r$$

T(E.G.)

Fie $f(\cdot, \cdot) : \underline{I} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$, continuă în (Δ) : $\frac{dx}{dt} = f(t, x)$

At. $f(\cdot, \cdot)$ admite E.G. a sol. pe $I \times \mathbb{R}^n$ ($\forall (t_0, x_0) \in I \times \mathbb{R}^n \exists \varphi(\cdot) : I \rightarrow \mathbb{R}^n$ sol. cu $\varphi(t_0) = x_0$)